

2. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами №422 від 25.06.2003р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=196041.
3. Гоголь Т. Аналіз розвитку спрощеної форми бухгалтерського обліку в Україні// Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – №7. – С.10-19.
4. Моссаковський В. Необхідність інтеграції звітної інформації// Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – №8. – С.3-9.
5. Гоголь Т. Спрощена форма організації бухгалтерського обліку для підприємств малого бізнесу (не платників ПДВ) без застосування подвійного запису// Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – №11. – С.3-17.
6. Хмельюк А.В. Особливості організації обліку на підприємствах малого бізнесу згідно з податковим кодексом України. – Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2012. – №12. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.economy.nauka.com.ua.
7. Господарський кодекс України: чинне законодавство станом на 25.11.2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15.
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів України № 1591 від 09.12.2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO25.aspx>.
9. Податковий кодекс України: чинне законодавство станом на 08.11.2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buhgalter911.com/Res/Zakoni/NalCode/nalkodek.s.aspx>.
10. Методичні рекомендації із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами №720 від 15.06.2011р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article%>.

Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Полякова О.М.

УДК 336.64

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ СТРАТЕГІЇ ФІНАНСОВО – ВЕКТОРНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Невдачина О.І., викладач (ХІФ УДУФМТ)

В статі досліджено основні існуючі види стратегій, що мають практику впровадження на промислових підприємствах, виявлено фактори які вагомо впливають на вибір виду стратегії та формування напрямів розвитку стратегії на промисловому підприємстві, дослідженні підходи формування інструментів стратегії фінансово-векторного розвитку підприємства, основні види інструментів, методи та механізми реалізації успішного впровадження стратегічного процесу в діяльності підприємства.

Ключові слова. Концепція, стратегія, інструменти, механізми, методи.

КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ИНСТРУМЕНТОВ СТРАТЕГИИ ФИНАНСОВО - ВЕКТОРНОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ

Невдачина О.И., преподаватель (ХИФ УГУФМТ)

В статье исследованы основные существующие виды стратегий, которые имеют практическую реализацию на промышленных предприятиях, выявлены факторы существенно влияющие на выбор вида и формирования направлений развития стратегии на промышленном предприятии, предложено исследование инструментов стратегии финансово-векторного развития предприятия, изучены основные его методы и механизмы реализации успешного внедрения стратегического процесса в деятельность предприятия.

Ключевые слова. Концепция, стратегия, инструменты, механизмы, методы.

CONCEPTUAL BASES OF FORMATION ECONOMIC STRATEGY OF FINANCIAL INSTRUMENTS - VECTOR ENTERPRISE DEVELOPMENT

Nevdachina O.I. Lecturer (KIF USUFIT)

The article studied the main types of existing strategies with practical implementation in industry, found that weighty factors influencing the choice of formation and areas of development strategies in industry, research proposed foundations of financial instruments vector strategy of the company, investigated its basic tools, methods and mechanisms for implementing a successful implementation of the strategic process in the company.

Keywords. *Concept, Strategy, tools, Mechanisms, methods.*

Постановка проблеми. В умовах фінансової та політичної кризи функціонування промислових підприємств, від яких залежить подальший розвиток країни, опинилось в складному стані. Існуючі програми розвитку, що діють в сучасних умовах, не відповідають вимогам євроінтеграційного курсу. Одним з пріоритетних напрямів розвитку в умовах сьогодення є стратегія фінансово – векторного розвитку промислових підприємств, яка має на меті побудову дієвого механізму, спрямованого на комплексний та поетапний розвиток підприємства та швидкої адаптації його до сучасних вимог. Для більш чіткого розуміння та ефективної побудови стратегії фінансово – векторного розвитку промислового підприємства доцільно дослідити концептуальні основи формування економічних інструментів стратегії фінансово – векторного розвитку підприємства, що й обумовлює подальше дослідження даного питання.

Аналіз останніх публікацій. Дедалі більшої уваги серед досягнень сучасних науковців набирають дослідження стратегій розвитку промислових підприємств а саме: Ансофа І.[1], Бланка І.А.[2], Горицької Н.[3], Гриньова А.В.[4], Радової Л.В.[9], Портера М.Е.[8], Савлука В.П.[10], Дергоусової А.О.[5], Ткачук Г.Ю.[13], Макаренко П.М.[7], Хрущ Н.А.[14], Ксенофонтової М.М.[6], Лепейко Т.І.[11] та багато інших.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Останнім часом все більше підприємств стикається з проблемою впровадження стратегії в свою діяльність. Головною перешкодою успішної реалізації стратегії є порушення основ формування стратегії, що призводить до часткового або зовсім до відсутності ефекту від впровадження стратегії, що створюється на підприємстві.

Мета статті полягає в дослідженні видів стратегій та розробки економічних інструментів, механізму та методів стратегії фінансово – векторного розвитку підприємства; наданні характеристик видам стратегічних напрямів розвитку підприємства та факторам, що впливають на формування стратегії розвитку підприємства.

Викладення основного матеріалу. Формування напрямку розвитку стратегії є доволі

важким і трудомістким процесом. Перш за все вибір стратегії залежить від виду діяльності підприємства, що задає напрям розвитку і формує механізм, методи та інструменти впровадження стратегії. На сьогодні існує багато видів стратегічних напрямів розвитку.

Проте більшість з них не застосовується при розробці стратегій на промисловому підприємстві. Головною метою впровадження будь – якої стратегії є пристосування її дієвого механізму до сучасних умов функціонування підприємства, усунення існуючих ризиків та загроз, які вагомо впливають на діяльність підприємства, або хоча б зведення цих ризиків до мінімуму. На сьогодні науковці виділяють багато видів стратегії, основні з яких наведено на рисунку 1[5].

Враховуючи той факт, що результатом діяльності будь – якого підприємства є збільшення прибутку, то ж і стратегія, в більшості випадків, повинна сприяти досягненню цієї мети. В цьому сенсі найбільшої уваги заслуговує стратегія фінансово-векторного розвитку підприємств, що спрямовує фінансову діяльність підприємства на досягнення економічно-ефективного дієвого механізму, метою якого є максимальне збільшення прибутку при мінімальних витратах. Зважаючи на те, що політика діяльності підприємств різниться, то ж і стратегію розвитку кожне підприємство формує відповідно до свого напрямку діяльності та умов функціонування.

При розробці ефективної стратегії розвитку промислових підприємств необхідно враховувати фактори, що вагомо впливають на її формування, які наведено на рисунку 2.

На основі існуючих факторів впливу та умов функціонування можна сформувавши детальний механізм реалізації стратегії фінансово-векторного розвитку промислових підприємств. Впровадження фінансової стратегії являє собою досить складний механізм, який має враховувати конкретно визначені дії та заходи, спрямовані на досягнення обраної підприємством цілі, що формуються на основі напрямку діяльності підприємства та його фінансово-ресурсного потенціалу[13].

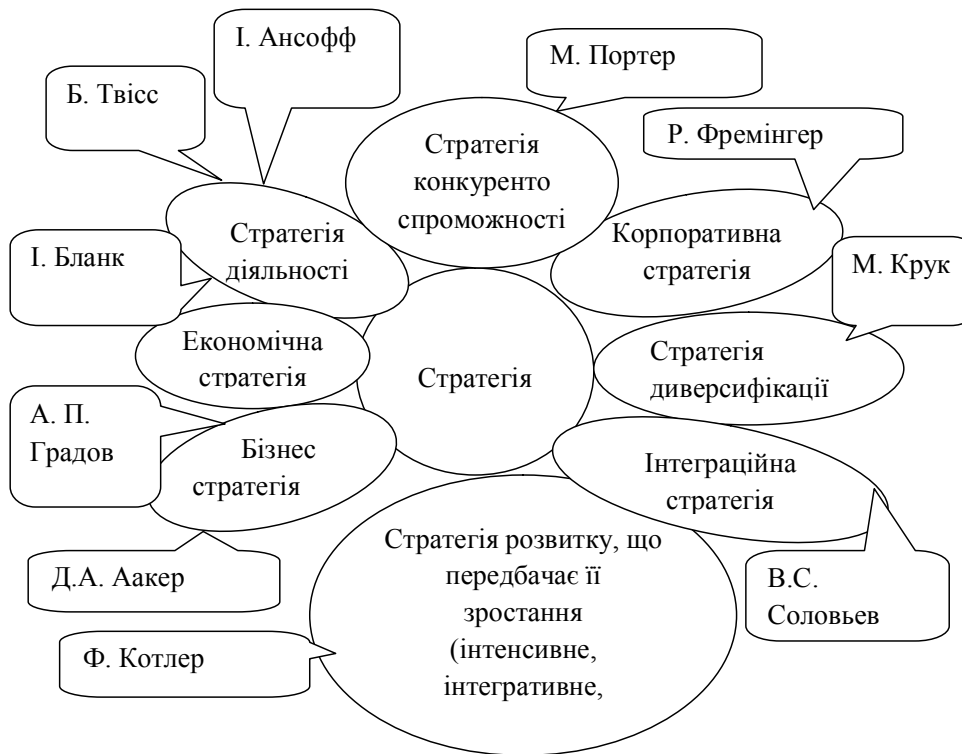

Рис. 1. Види стратегій підприємства

Рис. 2 Фактори, що впливають на формування стратегії розвитку підприємства [13]

Об'єктом стратегії фінансово – векторного розвитку слугують саме фінансові ресурси підприємства. Велику роль в формуванні та успішній реалізації стратегії відіграє саме ефективно сформований механізм формування, використання та управління фінансовими ресурсами підприємства[13].

Велике значення в формуванні та реалізації стратегії фінансово – векторного розвитку промислових підприємств належить її фінансовим інструментам. До інструментів, фінансової стратегії зокрема, Хрущ Н.А. відносить нормативно-правове регулювання та організаційне й інформаційне забезпечення[14].

Натомість Макаренко П.М. під фінансовими інструментами розуміє «макроекономічне фінансове планування, прогнозування, стратегічний та фінансовий аналіз»[7].

Найбільш близьке до уявлення фінансово – векторної стратегії має Ткачук І.Г., яка вважає під фінансовими інструментами програми розвитку, напрями діяльності фінансової політики, фінансову реструктуризацію, диверсифікацію, інформаційне забезпечення та глобалізацію[13].

Отже, узагальнюючи вищезазначені висновки науковців, можна стверджувати, що фінансові інструменти являють нормативно-правове, організаційне та інформаційне забезпечення, фінансове планування, прогнозування та стратегічний аналіз, програми розвитку, напрями діяльності, фінансову реструктуризацію, диверсифікацію, що забезпечують процес реалізації фінансової стратегії на підприємстві, сприяють розвитку та забезпеченню підприємству конкурентних переваг на ринку. Всі перелічені інструменти мають бути враховані при формуванні стратегії фінансово-векторного розвитку підприємства.

Не менш важливу роль в розробці стратегії відіграють методи, за допомогою яких відбувається її впровадження в діяльність промислового підприємства.

За словами Хрущ Н.А. фінансові методи поєднують у собі фінансове планування, управління, контролювання, забезпечення та регулювання[14].

Більш чітко уявлення про методи реалізації фінансової стратегії має Ткачук І.Г., яка відносить до них фінансове моделювання, стратегічне фінансове планування, фінансовий аналіз, експертизу фінансових ринків та прогнозування[13].

В розумінні Ксенофонтової М.М. до методів фінансової стратегії розвитку мають відношення фінансовий аналіз, фінансове планування та фінансовий контроль[6].

Отже, під методом стратегії фінансово -

векторного розвитку слід розуміти сукупність дій, спрямованих на досягнення головної цілі стратегії розвитку підприємства. А до сукупності дій можна віднести: планування, прогнозування, стратегічне фінансове планування, контролювання, регулювання, фінансове моделювання, фінансовий аналіз, експертизу фінансових ринків, оцінку ризиків і загроз.

Маючи уявлення про інструменти та методи стратегії фінансово - векторного розвитку, доцільно дослідити визначення сучасними науковцями поняття механізму стратегії.

Так, в розумінні Ксенофонтової М.М. механізм – це «сукупність методів реалізації економічних інтересів шляхом фінансового впливу на соціально-економічний розвиток підприємства», та виділяє основні його складові, а саме: фінансове забезпечення, фінансове регулювання та систему фінансових індикаторів й інструментів[6].

Натомість, Т.І. Лепейко має дещо інше уявлення про поняття механізму, цей автор розуміє під його значенням мету, концепцію, загальну стратегію, принципи, функції та інструментарій реалізації будь якого механізму[11].

В свою чергу Хрущ Н.А. вважає, що основними складовими механізму стратегії є: фінансові інструменти, фінансові важелі, фінансові методи[14].

Маючи уявлення про визначення сучасними науковцями складових механізму стратегії розвитку, можна стверджувати, що механізм формують методи детального плану дослідження стану підприємства, постановка цілей на які спрямовано стратегію розвитку, виявлення загроз та можливостей діяльності підприємства, формування шляхів досягнення поставленої мети.

На основі проведеного дослідження можна сформулювати концептуальний підхід до визначення структури стратегії фінансово – векторного розвитку промислового підприємства, що наведено на рисунку 3.

Під концепцією слід розуміти комплекс дій, визначених стратегією дій та заходів спрямованих на досягнення головної мети. Стратегія в цілому базується на поєднанні інструментів, стратегічному управлінні, методах та механізмі формування, що реалізує їх вплив на досягнення обраної підприємством цілі.

Наведені види стратегій мають тісний взаємозв'язок. Одночасне їх впровадження в діяльність підприємства сприятиме досягненню запланованої цілі кожної стратегії та цілісному розвитку підприємства.

Отже максимально ефективний результат діяльності підприємства можливий при запровадженні одночасно декількох видів стратегічного розвитку, що є основою стратегії фінансово-векторного розвитку підприємства.

Рис. 3 Елементи стратегії фінансово – векторного розвитку підприємства

Для більш детальної конкретизації інструменти, методи та механізм, які наведено в досліджуваній стратегії фінансово-векторного розвитку доцільно узагальнити її головні елементи:

Таблиця 1

Елементи стратегії фінансово – векторного розвитку підприємства

Елемент	Визначення поняття	Види інструментів
Інструменти	Програми та заходи, що забезпечують процес реалізації фінансової стратегії на підприємстві, сприяють розвитку та забезпеченню підприємству конкурентних переваг на ринку.	Програми і проекти розвитку; Політика фінансового розвитку; Фінансова реструктуризація; Забезпечення конкурентних переваг; Диверсифікація; Глобалізація; Інформаційне забезпечення.
Методи	Сукупність дій, спрямованих на досягнення головної цілі стратегії розвитку підприємства	Дослідження фінансових ринків; Фінансове моделювання; Стратегічне планування; Фінансовий аналіз; Прогнозування; Фінансовий контроль.
Механізм	Сукупність методів детального плану дослідження стану підприємства, постановка цілей на які спрямовано стратегію розвитку, принципи виявлення загроз та можливостей діяльності, визначення можливих шляхів досягнення поставленої мети.	Підходи; Методи; Фактори; Принципи; Важелі.

Обґрунтовані елементи стратегії фінансово-векторного розвитку визначають собою багатофакторну модель розвитку промислового підприємства. Такий підхід до формування стратегії фінансово - векторного розвитку промислового підприємства забезпечує реалізацію обраної цілі та підвищує ефективність функціонування промислового підприємства на довгостроковий період.

Висновок. В процесі дослідження охарактеризовані види стратегій розвитку, уточнена система факторів, що впливають на формування стратегічного напрямку діяльності підприємства, сформовано структуру стратегії та визначені основні елементи стратегії фінансово – векторного розвитку підприємства. Надано характеристику інструментам, методам та механізму та стратегії фінансово-векторного розвитку підприємства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф. – М.: Экономика. 1998. – 519 с.
2. Бланк И.А. Финансовая стратегия предприятия / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр:Эльга, 2004. – 720 с.
3. Горицкая Н. Финансовая стратегия: Управление финансами / Н. Горицкая // Финансовый директор. – 2005. – № 11. – С. 17-25.
4. Гриньов А.В. Якість формування фінансової стратегії підприємства / А.В. Гриньов, О.М. Ястремська // Фінанси України. – 2006. – № 6. – С. 121-128.
5. Дергоусова А.О. «Щодо питання визначення сутності поняття стратегії розвитку транспортного підприємства». Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. А.О. Дергоусова. – Х.: УДАЗТ, 2010, №4(12). – 88 с.
6. Ксенофонтова М.М. Фінансовий механізм функціонування підприємств. Управління фінансовими ресурсами підприємства. М.М. Ксенофонтова. Почтарьова А.І. Вісник СНАУ. серія економіка та менеджмент. Випуск 5/2.2010. – 102 с.
7. Макаренко П.М., «Формування фінансової стратегії підприємства та її значення у конкурентному ринковому середовищі» Макаренко П.М., Аранчій В.І., Зоря О.П., Лашко Ю.П., Режим доступу <http://pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.1/003.pdf>
8. Портер М.Е. Стратегія конкуренції: методика аналізу галузей і діяльності конкурентів: Пер. з англ. – К.: Основи, 1998. – 392 с.
9. Радова Л.Д. Фінансова стратегія в системі управління підприємством / Л.Д. Радова, А.В. Череп // Держава та регіони. – 2005. – № 2. – С. 130-135.
10. Савчук В.П. Стратегии и технологии управления финансами предприятия /В.П. Савчук // Корпоративный менеджмент. – 2008. – № 5. – С. 23-37.
11. Т.І. Лепейко Механізм формування конкурентної стратегії підприємства. Економіка підприємства. ISSN 2074-5354. Академічний огляд. 2014. № 2 (41) 64.- 64-69с.
12. Фінансова стратегія в управлінні підприємствами: монографія / А.Г. Семенов, О.О. Єропугова, Т.В. Перекрест та ін. – Запоріжжя : КПУ, 2008. – 188с.
13. Формування конкурентоспроможності малих підприємств агробізнесу: сучасний стан та перспективи розвитку : монографія / Ткачук Г.Ю. – Житомир: ЖДТУ, 2012. – 200 с.
14. Хрущ Н.А.: «Механізм формування та реалізація фінансової стратегії в системі управління підприємством». / Науковий вісник херсонського державного університету. Серія економічні науки. Випуск 5. Частина 2. - 2014. – 140с.

*Рецензент д.е.н., професор ХІФУДУФМТ Дорошенко Г.О.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Полякова О.М.*

УДК 330. 342: 62

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ З ПОЗИЦІЇ ФОРМУВАННЯ ЇХ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ

Олексюк Т.В., аспірант (КНТЕУ)

Стаття присвячена сучасним проблемам забезпечення фінансової безпеки на підприємствах машинобудування. Проаналізовано діяльність підприємств машинобудування України та досліджено тенденції їх розвитку в контексті соціально-економічних трансформацій країни та виокремлено основні перспективи та тенденції їх розвитку. В результаті проведеного аналізу виявлено необхідність в прийнятті ефективних рішень щодо формування стратегії управління фінансової безпеки підприємств машинобудування України.